

Imię i nazwisko.....

Egzamin wstępny do Gimnazjum Przymierza Rodzin nr 3 w Warszawie

Język polski

Numer zadania	Max liczba punktów	Uzyskane punkty
1		
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
Suma		

Matematyka

Numer zadania	Max liczba punktów	Uzyskane punkty
15		
16		
17		
18		
19		
20		
Suma		

Joseph Conrad *Jim*

Kiedy po lekturze cyklu awanturnych powieści odezwało się w Jimie powołanie żeglarza, bezzwłocznie został wysłany na okręt szkoleniowy dla oficerów floty handlowej.

Na dolnym pokładzie, wśród zgiełku dwustu głosów mógł zupełnie się zatracić: przeżywał wtedy w myślach życie marynarza, które znał tylko z książek. Widział samego siebie ratującego ludzi z tonących okrętów, rąbiącego maszty w czasie sztormu; widział, jak będąc bosym i nagim rozbitkiem, samotnie przemierza dzikie rafy w poszukiwaniu skorupiaków, żeby oddalić widmo śmierci głodowej. Często napotykał też dzikich mieszkańców tropikalnych wybrzeży, tłumiał bunty załogi na pełnym morzu, to znów, płynąc wśród oceanu na łupinie łodzi, podtrzymywał na duchu towarzyszy niedoli. I zawsze był uosobieniem obowiązkowości, nieustraszoną jak bohater powieści.

- Coś się stało. Chodź prędko.

Skoczył na równe nogi. Chłopcy okrętowi wspinali się po trapach¹. Z wysokości dobiegały krzyki i odgłosy zamieszania. Gdy Jim wydostał się przez luk, stanął osłupiały.

Był zmierzch zimowego dnia. Wicher wzrastał się już od południa, wstrzymując ruch na rzece, a teraz dał z siłą huraganu, wybuchając niczym salwa z wielkiej armaty grzmiącej ponad oceanem. Deszcz zacinał i siekł strugami, które drgały i migotały. W nawałnicy była dzika zawziętość, a w wyciu wichru i we wzburzeniu nieba i ziemi – jakaś wściekła zapamiętałość. Wydawało się, że rozpętane żywioły zwracają się przeciw Jimowi, zapierając mu ze zgrozy dech w piersiach. Stał tak zupełnie nieruchomy. Zdawało mu się, że jest w oku cyklonu.

Ktoś go szturchnął. „Załoga do kutra²!” Chłopcy przebiegali koło niego. Statek przybrzeżny, który szukał schronienia przed sztormem, zderzył się ze stojącym na kotwicy szkunerem³. Zdarzyło się to na oczach jednego z instruktorów okrętowych. Chłopcy tłumie wdrapywali się na reling⁴. „Zderzenie! Tuż przed nami. Pan Symons wszystko widział!” Ktoś popchnął Jima tak, że ten zatoczył się na stermaszt i chwycił się liny. Stary okręt szkoleniowy aż dygotał na miejscu przycumowania, składając dziobem ukłony wiatrowi, a jego skąpe olinowanie, głębokim basem, choć z zadyszką, nuciło pieśń z czasów młodości. „Kuter na wodę!” Jim zobaczył teraz wypełnioną ludźmi łódź ratunkową, szybko spuszczaną na wodę, i ruszył w jej stronę. Rozległ się plusk. Wychylił się za burtę. Rzeka wzdłuż łodzi wrzała i kipiała pienistymi strugami. Jim usłyszał dziki, niewyraźny wrzask z kutra. „Utrzymać tempo, jeśli chcecie kogoś uratować! Utrzymać tempo!!”

Ktoś mocno chwycił Jima za ramię. „Za późno, młodzieńcze”. Dłoń kapitana statku spoczęła na ramieniu Jima, gdy ten – jak się wydawało – właśnie zamierzał wyskoczyć za burtę. Jim spojrzał

¹ Trap – ruchome schodki, pomost lub kładka służące m. in. do wchodzenia z nabrzeża na statek.

² Kuter – niewielka pomocnicza łódź służąca na przykład do przewożenia załogi statku i sprzętu na ląd.

³ Szkuner - statek żaglowy.

⁴ Reling – barierka wokół pokładu statku, mająca postać linki rozciągniętej na słupkach.

na dowódcę z poczuciem klęski w oczach. Kapitan uśmiechnął się ze zrozumieniem: „Może następnym razem będziesz miał więcej szczęścia. To cię nauczy szybkości”.

Wesołe krzyki powitały kuter, który wracał do połowy wypełniony wodą, z dwoma skrajnie wyczerpanymi ludźmi na pokładzie. Szaleństwo żywiołów – wichru i morza – wydało się teraz Jimowi czymś godnym pogardy, zaczął też żałować, że dał się im nastraszyć. Opuścił go cały strach. Przez cały wieczór trzymał się na uboczu i rozmyślał, podczas gdy bosman kutra – chłopak o dziewczęcej twarzy i dużych szarych oczach – był bohaterem dolnego pokładu.

(na podstawie frag. powieści *Lord Jim*, tłum. M. Filipczuk)

W zadaniach 1 – 5 wybierz jedną najtrafniejszą odpowiedź. Podkreśl ją.

Zadanie 1.

Akcja opowiadania toczy się:

- a) na pokładzie statku szkoleniowego, w dużym rzeczonym porcie,
- b) w porcie, w miejscu, gdzie rzeka wpływa do morza, na statku szkoleniowym,
- c) w porcie i na morzu,
- d) w porcie, na pokładzie kutra.

Zadanie 2.

Akcja rozpoczyna się:

- a) po zachodzie słońca, ale przed nastaniem ciemności,
- b) o zmierzchu, w zimny wiosenny dzień,
- c) późnym wieczorem, zimą,
- d) przed zachodem słońca, w zimie.

Zadanie 3.

Najważniejszym wydarzeniem opisanym w tekście jest:

- a) uratowanie dwóch rozbitków,
- b) zderzenie statku ze szkunerem,
- c) wyzwanie, któremu Jim nie sprostał,
- d) wichura, która doprowadziła do katastrofy.

Zadanie 4.

Narrator:

- a) wie wszystko, zna najskrytsze myśli bohatera,
- b) jest jednym z uczestników wydarzeń,
- c) ma ograniczoną wiedzę o opisywanych wydarzeniach,
- d) ujawnia swoją opinię na temat Jima.

Zadanie 5.

W zdaniu *Wydawało się, że rozpętane żywioły zwracają się przeciw Jimowi, zapierając mu ze zgrozy dech w piersiach.* są:

- a) epitety i metafora (przenośnia),
- b) uosobienie i związek frazeologiczny,
- c) metafora (przenośnia) i porównanie,
- d) rozbudowane porównanie i epitet.

Zadanie 6.

Nazwij podkreślone środki poetyckie.

- a) Często napotykał też dzikich mieszkańców tropikalnych wybrzeży
.....
- b) Wicher dął z siłą huraganu, wybuchając niczym salwa z wielkiej armaty grzmiącej ponad oceanem.
.....
- c) Stary okręt szkoleniowy aż dygotał na miejscu przycumowania, składając dziobem ukłony wiatrowi, a jego skąpe olinowanie nuciło pieśń z czasów młodości.
.....

Zadanie 7.

Podkreślone słowa zastąp antonimami.

- a) Tłumił bunty załogi na pełnym morzu.
- b) Jim spojrział na dowódcę z poczuciem klęski.
- c) Szaleństwo żywiołów wydało się teraz Jimowi czymś godnym pogardy.
- d) Przez cały wieczór trzymał się na uboczu.

Zadanie 8.

Nazwij części zdania. *Ktoś mocno chwycił Jima za ramię.*

Ktoś	
mocno	
chwycił	

Jima	
za ramię	

Zadanie 9.

Dlaczego Jim postanowił zostać marynarzem? Odpowiedz jednym zdaniem złożonym.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 10.

Dlaczego Jim nie popłynął razem z kolegami ratować rozbitków? Odpowiedz jednym zdaniem złożonym.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11.

Jak Jim zareagował, gdy okazało się, że jego koledzy uratowali dwóch rozbitków?

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 12.

W kilku zdaniach opisz charakter Jima.

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 13.

Dokończ plan zdarzeń.

1. Jim marzy o bohaterskich czynach.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.
 7.
-
.....
.....

Zadanie 14.

Kapitan statku szkoleniowego prowadzi dziennik. Co zapisał przedstawionego w tekście dnia? Napisz fragment jego dziennika.

.....

Zadanie 15.

- Jaka jest wysokość masztu statku? - zapytał Jim Kapitana.

- 24 metry plus połowa jednej trzeciej jego wysokości - odpowiedział Kapitan.

Oblicz wysokość masztu.

Rozwiązanie (**Zapisz odpowiednie obliczenia**):

Odpowiedź:.....

Zadanie 16.

Jim wyobrażał sobie, że na pewnej wyspie złapali go „zwariowani” matematycy. Aby uratować swoje życie Jim musiał odpowiedzieć na pytanie:

Jeśli przedwczorajsze jutro wypada w środę, to, jaki dzień tygodnia będzie pojutrze?

Rozwiązanie: (*przedstaw swoje rozumowanie - może ono być przedstawione w sposób graficzny*)

Odpowiedź:.....

Zadanie 17.

Butelka z korkiem kosztuje 1,10 zł. Butelka jest o 1 zł droższa od korka. Ile kosztuje butelka, a ile korek?

Rozwiązanie:

Odpowiedź:.....

Zadanie 18.

Przyleciało stado kawek i usiadło na ławkach, gdyby na każdej ławce usiadły 4 kawki to zabrakłoby dokładnie jednej ławki. Gdyby zaś na każdej ławce usiadło 5 kawek to jedna ławka zostałaby pusta. Oblicz ile było kawek a ile ławek.

Rozwiązanie: *(przedstaw swoje rozumowanie)*

Odpowiedź:.....

Zadanie 19.

Lily i Jim stoją w kolejce na statek. Jim jest bliżej statku niż Lily. Między nimi stoją trzy osoby, za Jimem stoi 10 osób, a przed Lily 8 osób. Ile osób stoi w kolejce?

Rozwiązanie: (rozwiązanie może być przedstawione w sposób graficzny)

Odpowiedź:.....

Zadanie 20.

Jim zapytał dziadka: *Ile masz lat?* Dziadek odpowiedział: *Jeżeli przeżyję jeszcze połowę tego, co już przeżyłem, i jeszcze jeden rok, to będę miał 100 lat.* Ile lat ma dziadek?.

Rozwiązanie:

Odpowiedź:.....

Brudnopis